

Osoko bilkura

Bilbon, Egoitzan, 2021eko otsailaren 26an

Batzar-agiria

Urrutia, Andres, euskaltzainburua,
Coyos, Jean-Baptiste, euskaltzainburuordea,
Arejita, Adolfo, idazkaria,
Urkia, Miriam, Iker sailburua,
Aleman, Sagrario, Jagon sailburua,
Azkarate, Miren,
Iñigo, Andres,
Kaltzakorta, Jabier,
Kintana, Xabier,
Oñederra, Miren Lourdes,
Peillen, Txomin,
Rekalde, Paskual,
Uribarren, Patxi,
Videgain, Xarles eta
Zabaleta, Patxi.

Mujika, Alfontso eta Osa, Erramun,
zegozkien gaietan.

Ezin etorria adierazi dutenak: Aurelia Arkotxa, Roberto González de Viñaspre, Jose Irazu “Bernardo Atxaga”, Beñat Oihartzabal, Andoni Sagarna, Patxi Salaberri, Ana Toledo eta Mikel Zalbide.

Ahalak: Aurelia Arkotxak ahala Miriam Urkiari; Roberto González de Viñasprek ahala Andres Urrutiari; Jose Irazu “Bernardo Atxaga”k ahala Andres Urrutiari; Jabier Kaltzakortak ahala (iritsi bitartean) Andres Urrutiari; Beñat Oihartzabalek

ahala Miren Azkarateri; Andoni Sagarinak ahala Miriam Urkiari; Patxi Salaberri ahala Andres Urrutiari; Mikel Zalbidek ahala Andres Urrutiari.

Batzarra Bilbon, Egoitzan egin da, 2021eko otsailaren 26an, ostiralean, 10:00etan.

A. Urrutia euskaltzainburuak euskaltzain guztiak agurtu eta etorririkoen zerrenda eta ahalak irakurri ditu. Quoruma badela egiaztatu ondoren, otsaileko Osoko bilkura hasiera eman zaio.

1. Osoko bilkurako (2021-01-29) bile-ra-agiria onestea, hala erabakiko balitz.

E. Osa idazkariordeak aditzera eman du X. Videgain eta P. Zabaleta euskaltzainek ohar bana bidali dutela. A. Urrutiak bestelako oharrik egin nahi den galdetu du. Inork ez du oharrik egin.

Segidan, X. Videgainek bidalitako oharra aztertu da. 3. orrialdearen 2. paragrafoa honela gera dadin eskatu du: “... botoetara eraman nahi dituen. X. Videgainek erantzun dio ez duela eskatzen botoetara eraman dadin”. Eginiko zuzenketak onartu da.

P. Zabaletak 2. orrialdearen azken paragrafoaren bigarren esaldia zuzentzeko eskatu du. Izan ere, bere ustez, ez du zuzen jasotzen berak esandakoa. Gaiari buruz adostasunik ez denez egon, gaia botoetara eraman da. Emaitza hau izan da: bilera-agiria bere horretan lagatzearen alde 17 boto, zuzenketaren alde 5.

Ondorioz, 2021eko urtarrilaren 29ko Osoko bilkurako bilera-agiria onetsi da.

2. Exonomastika: *Munduko artelanak: arkitektura. Araugaia aurkeztu.*

A. Mujika batzordeko idazkariak egin du aurkezpena. Exonomastika batzordeak Antzinateko artelanak landu zituen 2018an eta 2019an, eta horren emaitza izan zen 191. araua (*Historiaurreko eta Antzinaroko artelanen izenak*). 2020an artelanen izenak arloka lantzen hasi zen: batetik, arkitektura eta, bestetik, eskultura eta pintura. Horren lehen emaitza da gaur aurkeztu den araugaia.

Munduko arkitekturako artelanak euskaraz izendatzeko irizpideak luze-zabal zehaztu dira araugaiaren lehen zatian: artelanen izendapenaren atalak, eraikin erlijiosoen kasu bereziak, artelanaren izendapena noiz den egokitzea eta noiz jatorrizko forman erabiltzea, atal generikorik gabeko erabilera eta erdal artikulurik gabeko erabilera-kasuak. *Parisko Notre-Dame* izenaren erabilera, hala tradiziokoa nola gaur egungoa, xeheki aztertu da, eta araugaiaren eranskinean ezarri da.

Araugaiaren bigarren atalean, irizpideen erabileraren erakusgarri, arkitekturaren arloko munduko artelan nagusien zerrenda landu da. Izen generikoak *Euskaltzaindiaren Hiztegia*n falta direnean edo batzordean bi iritzi agertu direnean, horretaz ohartarazi du batzordeak, Osoko bilkurak erabaki dezan. Bi kasu hauek dira: *alkazar* eta *kolomadi*.

Azkenik, *Midiko kanala* edo *Canal du Midi* izendapenen artean hobespena egin behar den ala biak ontzat eman behar diren galdera plazaratu dio batzordeak Osoko bilkurari.

Aurkezpenaren ondoren, apirilaren 6a arteko aldia ireki da oharrak egiteko.

3. Euskaltzaindiaren Hiztegia. Adierak eta adibideak. Batzorde Ahaldunduaren oharrak (XXV). Jasotako oharrak aztertu eta erabakiak hartu.

Urtarrileko bileran aurkeztutako zerrendari hiru ohar egin dizkio P. Rekalde euskaltzainak: *bere izan* zuzentzeko eskatu du, baina lehendik zuzendua zegoela adierazi du batzordeko idazkariak; *bestetik, eskutik joan* ('ahuldua izan' adieran) eta *kailu* ('urdearen azal gogorra' adierakoa) sartzeko eskatu du, Baztanen eta inguruetan ezagunak direlako. Baina idazkariak urtarrileko argudioak berretsi ditu, hau da, erabilera-daturik eza, eta Osoko bilkurak erabakitzeke proposamena egin du.

Orain arteko irizpideak kontuan hartuta, oraingo ez jasotzea erabaki da. Nolanahi ere, Batzorde Ahaldunduko idazkariak adierazi du hurrengo aztergaiak lantzen hasten direnerako erabilera-datuei buruzko irizpideak berrikusten ari dela Euskaltzaindiaren Hiztegiko lantaldea.

4. Euskaltzaindiaren Hiztegia. Adierak eta adibideak. Batzorde Ahaldunduaren oharrak (XXVI). Aurkeztu.

Aztergai honi dagokionez, M. Urkia Batzorde Ahaldunduko idazkariak azaldu ditu M. Azkarate, A. Iñigo, X. Videgain eta P. Zabaleta euskaltzainek aurkeztutako iruzkinak, bai eta Batzorde Ahaldunduak emaniko erantzun arrazoituak ere.

5. Aurkezpenaren ondoren, apirilaren 6a arteko aldia ireki da oharrak egiteko.

Euskaltzaindiaren lurralde-ordezkariek izendatzea, Barne-erregelen 38., 39. eta 66. artikuluen arabera.

A. Urrutia euskaltzainburuak aditzera eman duenez, Euskaltzaindiaren Zuzendaritzak Barne-erregelen 38., 39. eta 66. artikuluetan jasorikoa kontuan hartuz, 2021eko otsailaren 16an eginiko batzarrean erabakitakoari jarraikiz, ondoko euskaltzain hauek proposatzen ditu Euskaltzaindiaren lurralde-ordezkaritzak izateko:

Araba: Roberto González de Viñaspre.

Gipuzkoa: Miriam Urkia.

Ipar Euskal Herria: Jean-Baptiste "Battittu" Coyos.

Nafarroa: Sagrario Aleman.

Horrela, bestelako proposamenik dagoen galdetu du, ez da egin. P. Zabaleta euskaltzainak “Euskaltzaindiaren Nafarroako ordezkaritza egoitza bihurtzen joateko proposamena” erretiratzea erabaki du. Izan ere, gaia XXI. Barne-jardunaldietan eztabaidatuko da.

Ondorioz, lurralde-ordezkariak izendatzeko bozketa egin da Osoko bilkuran. Emaiza: 20 boto aurkeztutako proposamenaren alde eta 2 abstentzio. Beraz, onetsi dira Euskaltzaindiaren lurralde-ordezkari izateko Zuzendaritzak aurkeztu dituenak.

6. Esku artekoak.

6.1. XXI. Barne-jardunaldiak. XXI. Barne-jardunaldiak aitzinatzen joateko, Zuzendaritzak euskaltzainei ekarpenak eskatu zizkien 2021eko urtarrilaren 29an eginiko Osoko bilkuran. Irekitako aldian, M. Azkarate, M. L. Oñederra, X. Videgain eta P. Zabaleta euskaltzainek ekarpenak aurkeztu dituzte.

Horren ondoren, izurritearen zabalkundea galerazteko hartutako neurriak kontuan hartuz, orain arteko moldean Barne-jardunaldiak burutzerik ez dagoenez, XXI. Barne-jardunaldiak burutzeko kronograma aurkeztu da. Horrela, martxoko Osoko bilkuran aurreko plangintzaldiak emanikoa eta 2021-2024 aldirako irizpidiak, gidalerroak eta lehentasunak aurkeztuko dira. Apirileko, maiatzeko eta ekaineko Osoko bilkuretan zati esanguratsua eskainiko zaie Barne-jardunaldiei, batzordeetako, lantaldeetako, egitasmoetako eta zerbitzuetako aldirako plan nagusiak aurkeztuz, bai eta Arautegian eta Barne-erregelatan egin beharreko eguneratzeak eta aldaketak eztabaidatuz ere.

6.2. Akademiaren arteko adierazpena. Aurreko Osoko bilkuran aditzera eman zen bezala, P. Rekalde euskaltzainak ortografiaren aldetik iruzkin txiki batzuk aurkeztu zituen. Horiek barruratu ondoren, adierazpen bateratua zabaldu da.

6.3. Euskaltzaindia Euskal Herriko Garapen Kontseiluko Zuzendaritza Kontseiluko kide. Euskaltzaindia Euskal Herriko Garapen Kontseiluko Zuzendaritza Kontseiluko kide izendatu berri da. Jean-Baptiste “Battittu” Coyos buruordeak azaldu duenez, sasoi batean Euskaltzaindia kidea zen, baina 2018an erakunde hau berritu zenean, Euskaltzaindiak ez zuen, emaniko epean, jarraitzeko borondaterik erakutsi eta kanpoan geratu zen. Ordutik hona eginiko kudeaketaren ondorioz, egoera hori bideratzea lortu da.

6.4. R. M. Azkue Sariak 2020. Epaimahaiko kideen berri. Zuzendaritzak 2021eko urtarrilaren 27an epaimahaiko kideak izendatu zituen. Hona hemen:

A maila: Miren Billelabeitia, Igone Etxebarria eta Manuel Lopez Gaseni.

B maila: Yolanda Arrieta, Amaia Jauregizar eta Patxi Zubizarreta.

6.5. Eusko Ikaskuntza - Laboral Kutxa Sariaren 2021eko edizioaren hautagaitza. Martxoaren 28an amaituko da proposamenak aurkezteko epea. Norbaitek Euskaltzaindiaren izenean hautagairen bat aurkeztu nahi izanez gero, al bait arinen idazkariordeari jakitera ematea iradoki da.

6.6. Hurrengo bilkura. Martxoaren 26an, XXI. Barne-jardunaldiak hasiko dira Donostian, Luis Villasante Euskararen Ikergunean.

Azken ordukoak.

P. Zabaletak aurreko Osoko bilkuran aditzera emandakoaren bidetik, 2020ko kontu-ikuskaritzaren emaitzak eta 2021eko aurrekontuak Osoko bilkuran noiz aurkeztuko diren galdetu du. Erantzun zaio, kontu-ikuskaritza amaitu gabe dagoela eta 2021eko aurrekontuak, berriz, herri-erakunde batzuek onartu gabe dituztela. Beraz, biak prest egon daitezenean aurkeztuko dira, aurrekoetan egin izan den bezala.

S. Aleman Jagon sailburuak Euskaltzaindiak Nafarroako lehendakariari bidali dion gutunaren berri eman du. Gutun horretan kezka bikoitza ageri da: alde bate-tik, Iruñeko haur eskoletako euskarazko eskaintza urria eta, bestetik, murgiltze eredu-ko euskarazko eskaintza indartu beharra. Ekimena Euskaltzaindiaren Sustapen batzordeak garatu eta Zuzendaritzak gauzatu du.

Eta bestelako aztergairik ez dela, Osoko bilkura bukatutzat eman da, 12:00etan.

Andres Urrutia,
Euskaltzainburua

Adolfo Arejita,
Idazkaria